

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 28, 7. oktober 2020

Indhold

- **MARK**
- Aktuelt i marken
- **INSPIRATION TIL PRÆCISION**
- Kig på efterafgrødernes vækst oppe fra
- **REGLER OG TILSKUD**
- Grønne, gule og røde marker..? Få styr på trafiklyset
- Nye udnyttelseskrav på husdyrgødning
- På JB 11 sænkes kvælstofkvoten med 50 kg N/ha

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Rundt i vores område er det meste vintersæd sået, vi vil dog endnu engang benytte muligheden til at understrege, at hvis man sår nu og senere, så kræves der i endnu højere grad end ved normal såtid, at såbedet er rigtigt godt, og at marken ikke har tendens til at være vandlidende. Sidst, men ikke mindst, kræver det godt vejr, både på såtidspunktet, men også den efterfølgende tid. Hvilket i praksis vil sige, at en del held vil være perfekt.

Vinterraps

Mange vinterrapsmarker gror rigtigt godt og har en god størrelse til at imødegå efterår og vinter. Der er dog yderpunkter, hvor de er kommet dårligt fra start, endnu er meget tynde og ramt af meget ukrudt – og modsat ser vi marker i voldsom vækst, som ikke er blevet vækstreguleret og derfor begynder at presse vækstpunktet op.

Vækstregulering

Generelt er det vores anbefaling, at vækstregulering i vinterraps bør være udført. Der kan dog stadig være *enkelte* steder, hvor det stadig kan nås og formentligt også gavne. Målet med vækstreguleringen er at sørge for vækstpunktet bliver nede, sådan at hvis vinteren byder på streng frost, så vil det ikke ødelægge vækstpunktet, hvor næste års vækst starter fra. Det *kan* være relevant at vækstregulere, hvis din mark:

- er meget kraftig, og topkuddet endnu ikke har strakt sig.
- ligger et sted, der er udsat for hård frost.

Til vækstregulering anbefaler vi 0,4-0,5 l/ha Caryx (130-160 kr./ha). Caryx må bruges i stadie 13-20.

Er rapsmarken tynd og beskidt

Ukrudtsbekæmpelsen i efteråret indbefatter både Belkar – måske er den allerede udbragt - og Kerb 400SC i november-

december. Belkar er en effektiv, men også dyr behandling, men især Kerb 400SC, er afgørende for mulighederne efterfølgende. Er der behandlet med Kerb 400 SC i marken, og kasseres vinterrapsen til foråret, kan der kun dyrkes majs, kartofler, vårraps eller ærter i foråret.

Det betyder at man inden Kerb-behandlingen bør man være rimelig sikker på at vinterrapsen har potentiale til høsten. Er du i tvivl så tag fat i din planterådgiver, som gerne hjælper med at gå rapsmarkerne igennem.

Stadig kun få lus i vintersæden

Endnu ser vi generelt kun få lus i markerne, det samme gælder i registreringsnettet hvor marker landet over gennemgås ugentligt for lus. For at finde lusene er det nødvendigt at komme helt ned og kravle og kigge på bladene i modlys. Hvis der er en eller flere "mørke pletter" på bladene, kan en nærmere undersøgelse afgøre, om det er bladlus eller ej. Bladlusene kan også sidde på stænglerne lige ved jordoverfladen.

Det er dog tidligst fra kornet har 3-4 blade, at der skal bekæmpes bladlus, og kun når du finder bladlus på min 2-3 % af planterne. Det svarer til at man kan finde 5-8 stykker på en kvadratmeter. Insektmidlerne er kontaktmidler, og vil derfor kun beskytte de blade, der er fremme på behandlingstidspunktet. Det betyder at bekæmpelse inden der er behov, for det første er spildte penge, da det ikke bekæmper den problem-population af lus som endnu ikke er til stede. I værste fald risikerer man at opformere resistente lus, som i fremtiden ikke kan bekæmpes.

Til bekæmpelse af lus kan bruges Lamdex/Karate (0,1-0,15 kg/ha), Kaiso sorbie (0,05-0,075 kg/ha), Mavrik vita (0,05-0,1 l/ha) eller Fastac (0,125-0,15 l/ha). Endvidere er Biscaya (0,1-0,15 l/ha) godkendt til mindre anvendelse, men kun i vinterbyg. Biscaya er forbudt fra 1. januar 2021 – så eventuelle rester bør opbruges nu.

INSPIRATION TIL PRÆCISION

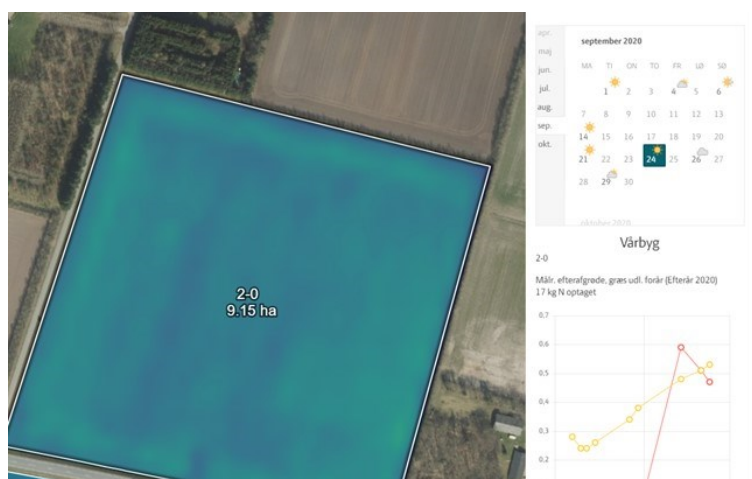
Kig på efterafgrødernes vækst oppe fra

Af planterådgivere Jens Peder Pedersen, Niels Holmgaard, Erik Kjeldsen

Hvordan står efterafgrøderne? Man kan følge dem på fx cropmanager som giver et bud på kvælstofoptaget i efteråret se billede 1. Denne kvælstofoptagelse kommer ind i markonline, og indgår i beregningen af det faglige kvælstofbehov, når din konsulent laver markplan sammen med dig.

Disse kort fortæller også om variationen i din jordfrugtbarhed er og meget mere. Det er oplagt at bruge i diskussionen om den fremtidige efterafgrødestrategi på din bedrift. Hvilke marker leverer ved såning af efterafgrøder så sent som 20. august og hvilke gør ikke? Får vi næsten ingenting ud af efterafgrøderne? Skal man så gå udbyttekortene igennem og evt. finde hjørner og pletter som skal braklægges for at sænke kravet? Eller om der er andre ændringer i strategien om efterafgrøder der er smarte. Husk at drøfte med din konsulent om der er behov for at gøre noget anderledes?

Er du interesseret i cropmanager, så kontakt din konsulent, der er mulighed for at prøve det gratis frem til 31. marts. Du kan læse mere om CropManager og komme i gang her.

Billede 1 Eksempel på en biomasse målingen fra en mark. Til højre ses at efterafgrøden er vurderet til at have optaget 17 kg N/ha. Fra Cropmanager.dk

REGLER OG TILSKUD

Grønne, gule og røde marker..? Få styr på trafiklyset

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen.

Det følgende er fra Landbrugsstyrelsens FAQ:

Efter utallige analyser af satellitbilleder fra årets gang i markerne har Landbrugsstyrelsen farvet markerne grønne eller gule – og fra 11. oktober vil der også dukke nogle røde marker op.

- Er din mark grøn, betyder det, at vi betragter aktivitetskravet for grundbetaling som opfyldt. En grøn mark vil ikke senere skifte farve til rød.
- Er din mark gul, betyder det, at vi på nuværende tidspunkt ikke har kunnet konstatere, om aktivitetskravet for grundbetaling er opfyldt. Dette kan skyldes, at du endnu ikke har slået din græsmark. Du skal dog være opmærksom på, at der er en forsinkelse på det, som vises i trafiklyssystemet, da data først skal analyseres, før farven på marken bliver ændret til grøn.
- Er din mark rød (vises fra 11. oktober), betyder det, at aktivitetskravet på din mark med overvejende sandsynlighed ikke er opfyldt. Du modtager derfor et høringsbrev i TastSelv service og i appen.

For røde marker er der tre muligheder:

1. Hvis du mener, at marken er slået eller afgræsset, kan du svare på høringsbrevet ved senest den 25. oktober at indsende billeder af marken taget med appen. Er aktivitetskravet kun opfyldt på en del af marken, skal du kun indsende billeder af den støtteberettigede del af marken. Herudover skal du senest den 25. oktober i Tast selv-service have delt marken op og kun søge om støtte for den del af marken, som er støtteberettiget.
2. Hvis du endnu ikke har opfyldt aktivitetskravet, kan du stadig nå at gøre det senest den 25. oktober. Hvis du vælger at opfylde aktivitetskravet i høringsperioden, skal du også indsende billeder via appen senest den 25. oktober.
3. Hvis du ikke kan nå at opfylde aktivitetskravet senest den 25. oktober, kan du undgå sanktion ved senest den 25. oktober at indsende en ændring til dit Fællesskema, så du ikke længere søger om støtte for marken.

Brug appen til at svare på høringsbreve om røde marker – SAGRO hjælper gerne

Appen hentes der hvor du normalt henter apps og hedder "Landbrugsstyrelsen". Når du logger ind på appen skal du bruge din virksomheds NemID & nøglekort. Hvis du ønsker at få en planterådgiver til at hjælpe med at svare på høringsbrevet, så kontakt din planterådgiver. I hvert af SAGROs huse har vi nogle planterådgivere som kan tage billederne for dig og få svaret på høringsbrevet i appen. Hvis du er enig i at aktivitetskravet ikke er opfyldt, behøver du ikke tage billeder, men skal stadig svare på høringsbrevet.

Du kan læse meget mere på landbrugsstyrelsens hjemmeside om den satellitbaserede kontrol. Du finder siden på lbst.dk

Nye udnyttelseskrav på husdyrgødning

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

I juni besluttede regeringen, at kravene til udnyttelse af kvælstof i husdyrgødning skal øges for at styrke indsatsen mod påvirkning af vandmiljøet. Det har resulteret i at udnyttelseskravet er steget med 5 procentpoint for de fleste organiske- og husdyrgødningstyper, på nær for ajle og fjerkræsgødning, hvor stigningen er højere i de fleste tilfælde, se tabel 1 med et overblik over alle de nye udnyttelseskrav.

Med stigningen i udnyttelseskravet presses behovet for bedst mulig udnyttelse af gyllen endnu en gang, da det ellers i praksis vil resultere i underoptimale kvælstofnormer. For at øge udnyttelsen af kvælstof i husdyrgødningen bør du:

- Reducere ammoniakfordampningen
Med god nedfældning (hvor mest mulig gylle kommer ned i jorden) eller forsuring mindskes fordampningen. Tænk over vejret; varme, solskin og blæst øger fordampningen

- Reducer nitratudvaskningen
Udbring gyllen tæt på afgrødens vækst, så den optages hurtigt
- Undgå overgødsning
Tilfør ikke mere gylle end planterne kan udnytte. Tag gylleanalyser, så du kender næringsstofindholdet i gyllen

Tabel 1 Udnyttelseskrav før og efter 1. august 2020 i organisk- og husdyrgødning, samt ændringen i procentpoint.

	Før 1. aug. 2020	Efter 1. aug. 2020	Ændring, procent-point
Svinegylle	75	80	+5
Kvæggylle	70	75	+5
Pelsdyrgylle	70	75	+5
Dybstrøelse fra andre dyr end fjerkræ	45	50	+5
Dybstrøelse, fjerkræ	45	60	+15
Fjerkrægylle	70	80	+10
Anden fjerkrægødning, herunder fast gødning fra fjerkræ	65	60	-5
Ajle	65	85	+20
Væskefraktion fra gylleseparering, hvis fiber forbrændes	85	85 2)	-
Væskefraktion fra gylleseparering uden forbrænding af fiber	- 1)	85 2)	-
Fiberfraktion fra gylleseparering	- 1)	55 2)	-
Anden husdyrgødning, herunder fast gødning fra andre dyr end fjerkræ	65	55	-10

1) Faktisk beregning af kravene, hvor et vægtet gennemsnit af kravene for henholdsvis fiber- og væskefraktion skal svare til den gødning, som er tilført separeringsanlægget.

2) Kravet til kvælstofudnyttelse i fraktioner fra separering kan fortsat beregnes som et vægtet gennemsnit efter reglerne i § 18, stk. 1 i bekendtgørelsen. For væskefraktionen gælder det fra 1. august 2020, uanset om fiberen forbrændes eller ej.

På JB 11 sænkes kvælstofkvoten med 50 kg N/ha

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Marker med JB 2, 4 og 11 har tidligere været i samme kvælstofkvote-kategori, men fra 1.8.2020 er dette ændret. På omdriftsarealer med JB 11 (humusjord) er normen reduceret med 50 kg N/ha i forhold til JB 2+4 for alle afgrøder inkl. græs i omdrift. En mark defineres som humusjord, når JB 11 udgør mere end 50 % af markens areal. Hvis jordtypen ønskes ændret kan det ske på basis af teksturanalyser af jordprøver udtaget for hver 5 ha i hver mark.